

ТЕМА УРОКУ:

Розбирання риби з лускою

МЕТА УРОКУ:

- Ознайомитись із способами обробки лускатої риби: обробкою риби для використання цілою; розбирання риби на порційні шматочки-кругляки; розбирання риби на філе.

ПРИГАДАЙТЕ!

- Яку рибу, на вашу думку, відносять до лускатої?
- Який інвентар використовують для обробки риби?
- Подумайте з практичного досвіду – чим обчищають луску з риби?
- Як ви думаєте, яку рибу краще використовувати для смаження цілою?

ПЛАН УРОКУ:

---

1. Обробка риби для використання цілою.
2. Розбирання риби на порціонні шматочки-кругляки.
3. Розбирання риби на філе.

ОБРОБКА ЛУСКАТОЇ РИБИ

- Спосіб розбирання риби з кістковим скелетом залежить від її розмірів і використання.

Рибу розбирають за такою схемою:

СПОСОБИ ОБРОБКИ РИБИ:

---

1. **Обробка риби для використання цілою.**
2. **Розбирання риби на порціонні шматочки-кругляки.**
3. **Розбирання риби на філе:**
  - *ф іле зі шкірою, реберними і хребетними кістками;*
  - *ф іле із шкірою і реберними кістками;*
  - *ф іле із шкірою без; чисте ф іле.*

ОБРОБКА РИБИ ДЛЯ ВИКОРИСТАННЯ ЦІЛОЮ

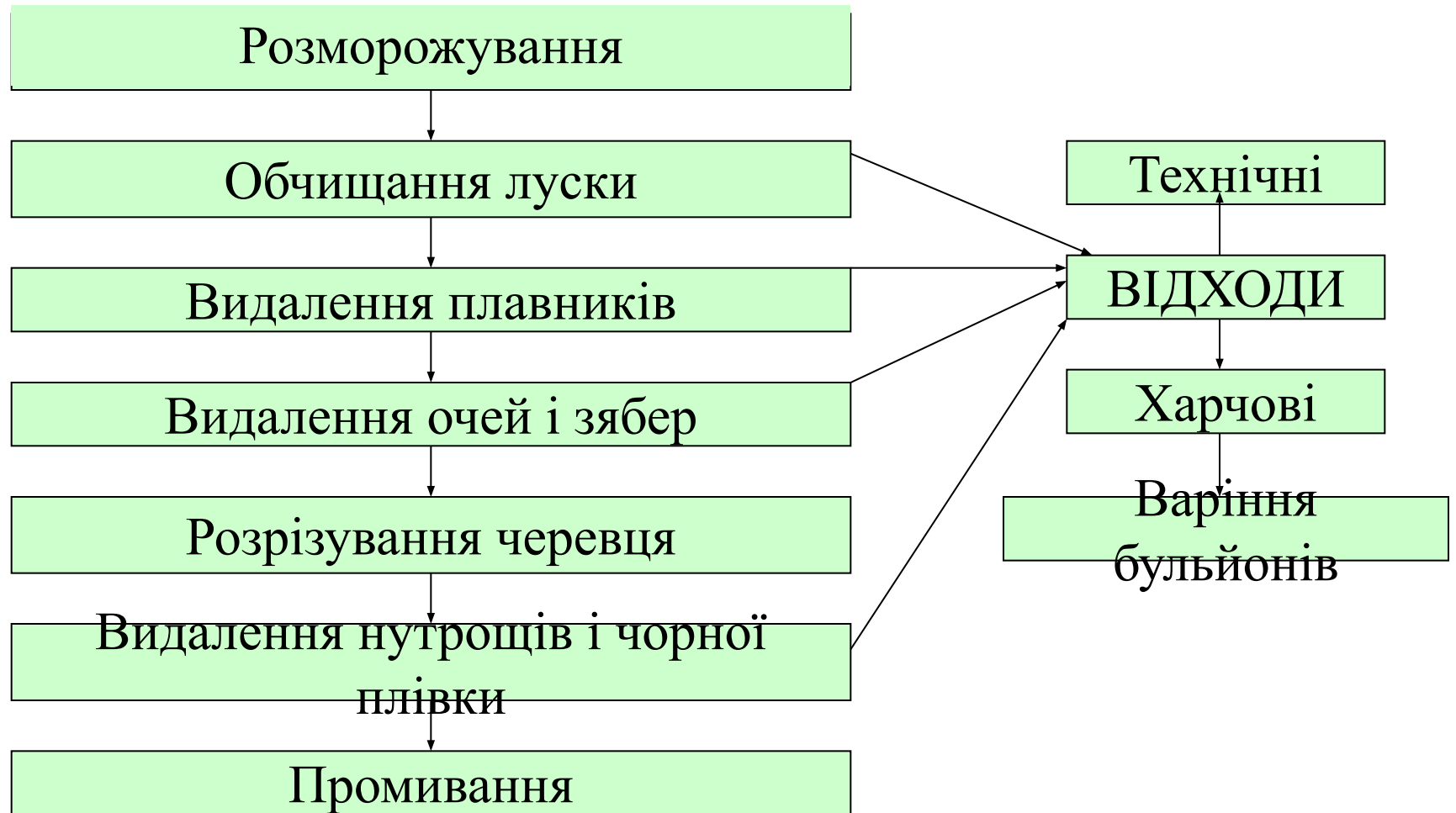

- Цілою використовують дрібну рибу масою 75-200 г (салаку, корюшку, свіжі оселедці),
- а також рибу, призначену для бенкетних страв (судака, лососевих).

Технологічна схема обробки риби для використання цілою

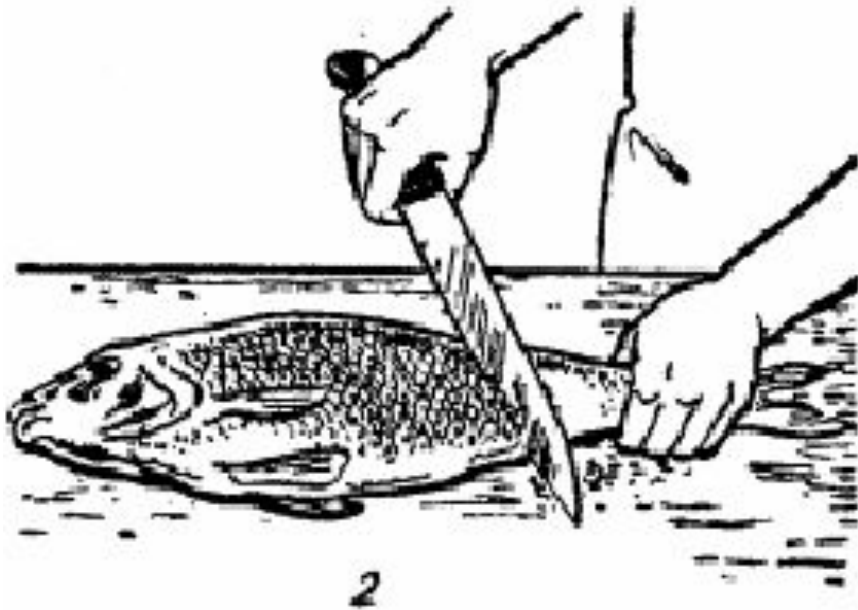
КОРИСНО ЗНАТИ:

- **Визначайте якість риби перед її обробкою.**
- **Не розморожуйте рибу в теплій воді, від цього консистенція зовнішніх шарів м'язової тканини стане пухкою, з'явиться запах риби, що довго лежала.**
- **Накривайте рибу поліетиленовою плівкою при розморожуванні на повітрі, це зменшить втрати вологи.**

ОБЧИЩАННЯ ЛУСКИ

---

2 - середнім ножем кухарської трійки; **3** - шкребком

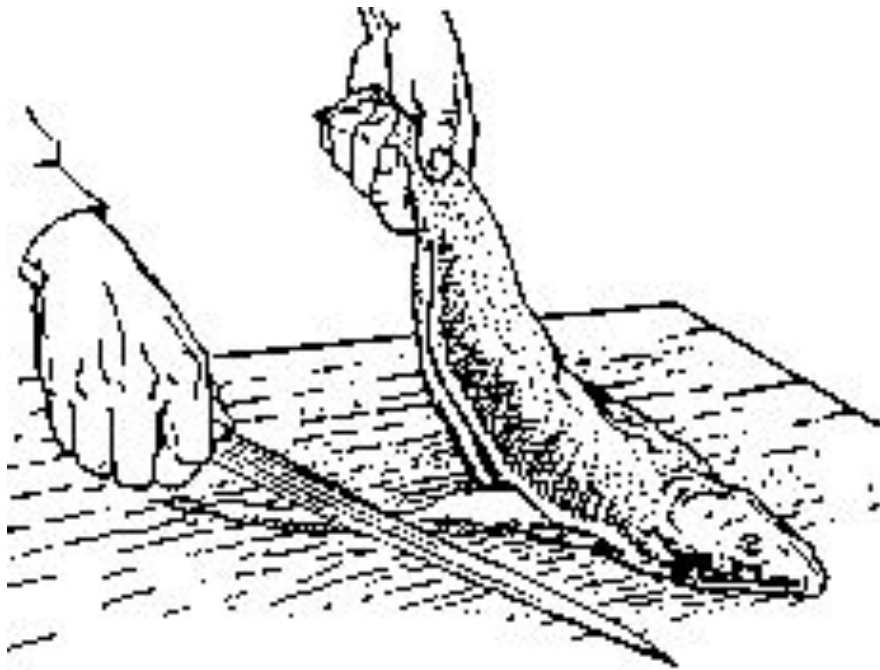
ПІДРІЗУВАННЯ М'ЯКОТІ ВЗДОВЖ ПЛАВНИКА

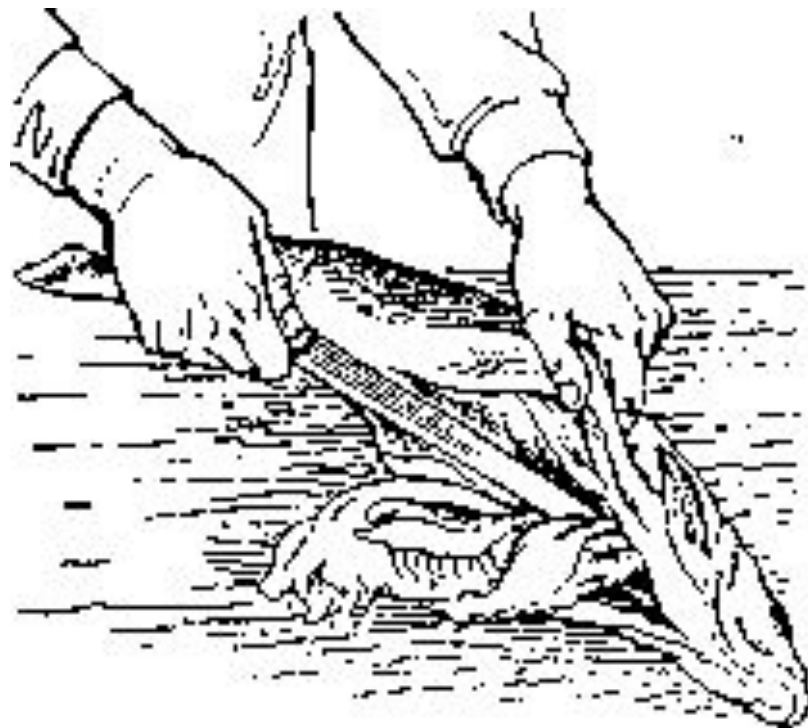
ВИДАЛЕННЯ СПИННОГО ПЛАВНИКА

ПОТРОШІННЯ РИБИ ЧЕРЕЗ РОЗРІЗ У ЧЕРЕВЦІ

КОРИСНО ЗНАТИ:

- Луска легше обчищається, якщо рибу опустити на 1 с в окріп або потримати 3-5 хв у воді з оцтом.
- Луска не буде розлітатися, якщо рибу почистити в посудині з водою.

-
- ▣ **Випотрошену рибу** ретельно промивають проточною холодною водою і обсушують.
  - ▣ **До теплової обробки рибу** зберігають у холодильнику.
  - ▣ **Кількість відходів** при обробці тушки з головою становить 20 %, а тушки без голови — 35 %.
  - ▣ **Використовують рибу цілою** тушкою для варіння і смаження.

РОЗБИРАННЯ РИБИ

На порційні шматочки-кругляки;

- Використовують рибу середніх розмірів масою до 1,5 кг.

Технологічна схема розбирання риби на порційні шматочки-кругляки

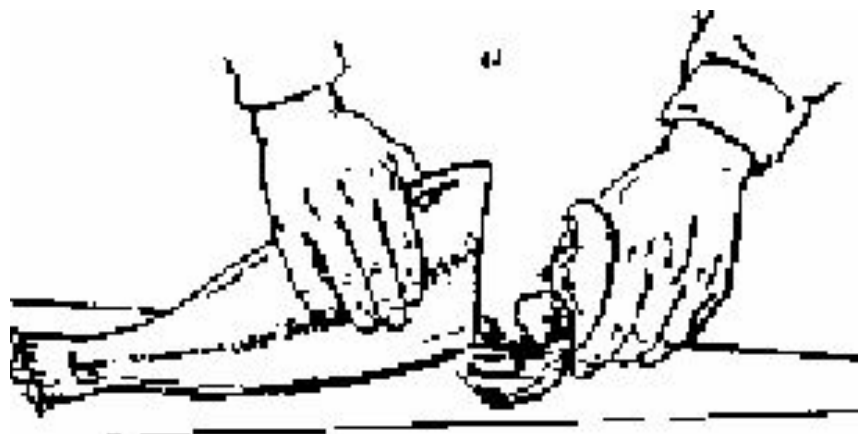
НАДРІЗУВАННЯ М'ЯКОТІ БІЛЯ ЗЯБРОВИХ КИШОК

ВИДАЛЕННЯ ГОЛОВИ РАЗОМ З НУТРОЩАМИ

НАРІЗАННЯ РИБИ УПОПЕРЕК ПІД ПРЯМИМ КУТОМ НА ПОРЦІОННІ ШМАТОЧКИ-КРУГЛЯКИ

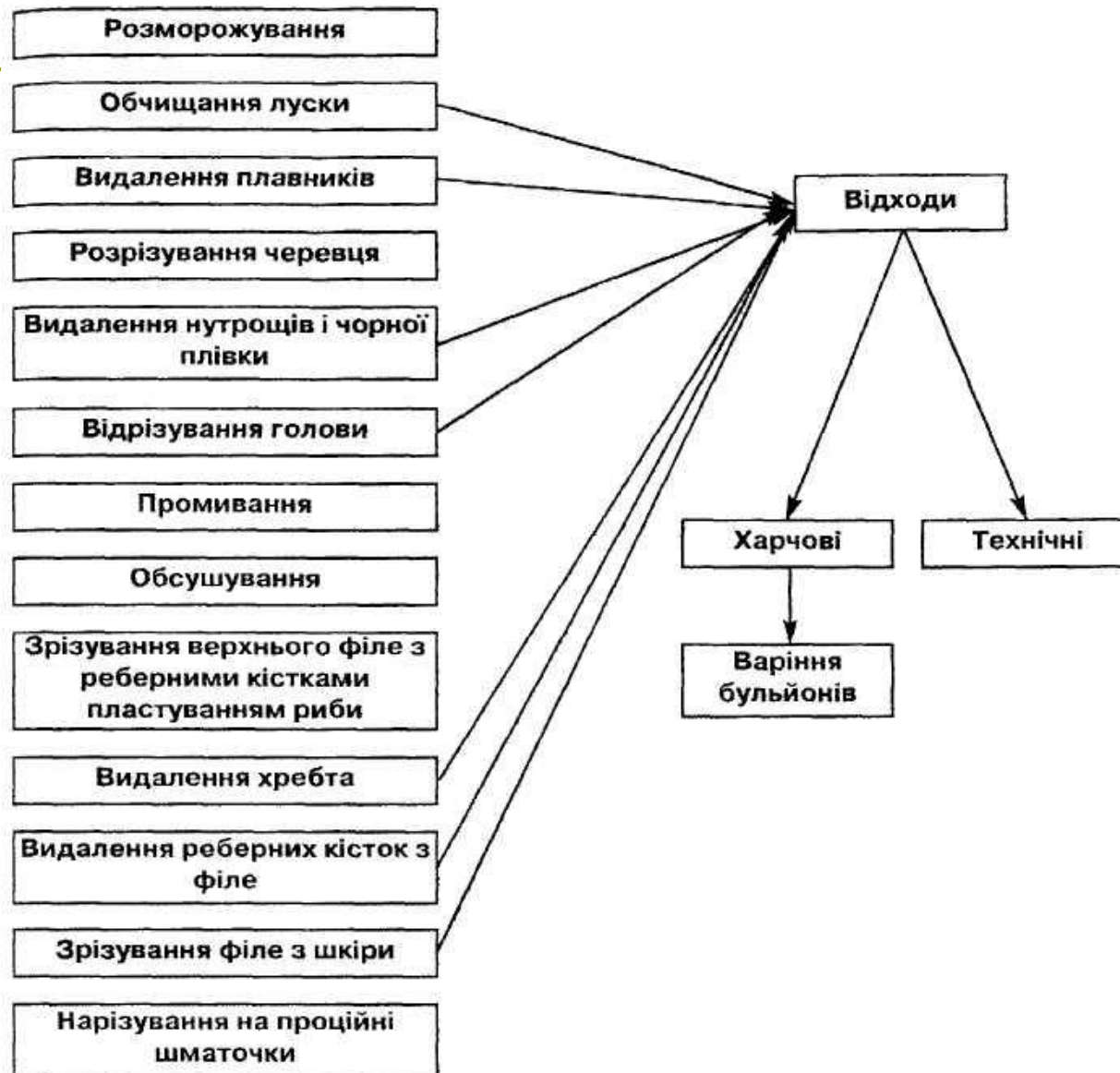

Використовують для варіння, смаження, фарширування.

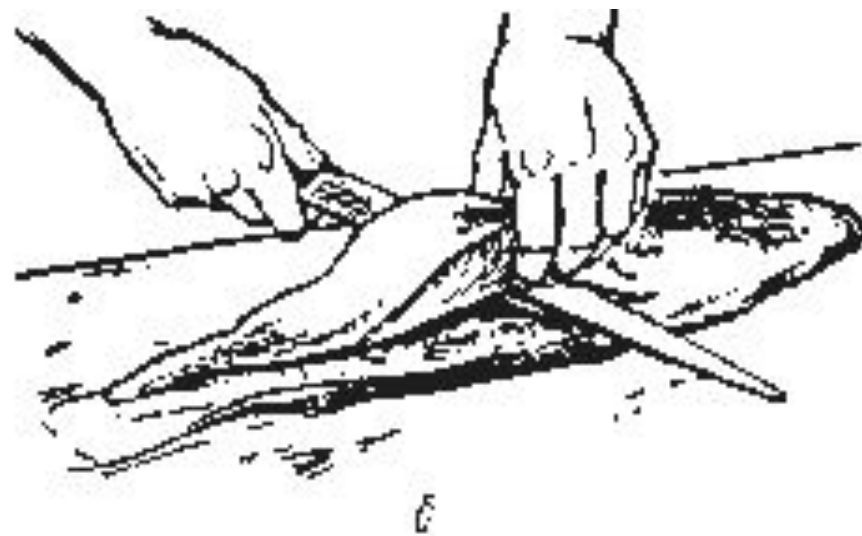
Кількість відходів становить 35-40 %.

технологічна схема розбирання риби на філе

ПЛАСТУВАННЯ РИБИ

а – від голови до хвоста;
б – від хвоста до голови

Внаслідок пластування дістають два філе:

- зі шкірою і реберними кістками (верхнє філе);
- зі шкірою, хребетною и реберними кістками (нижнє філе).

ВИДАЛЕННЯ ХРЕБТА

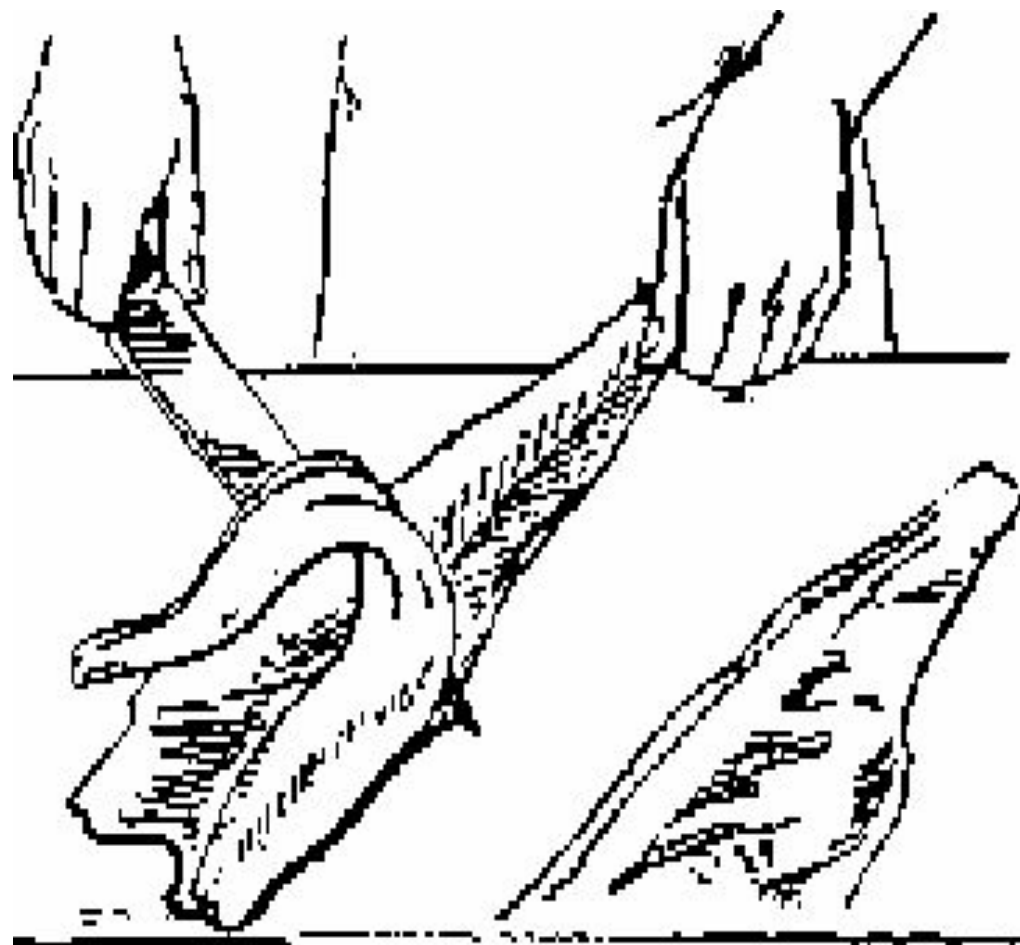
ЗРІЗУВАННЯ РЕБЕРНИХ КІСТОК

ЗРІЗУВАННЯ М'ЯКОТІ ЗІ ШКІРИ

ФІЛЕ ЗІ ШКІРОЮ І ЧИСТЕ ФІЛЕ

- Використовують для смаження, припускання і запікання.
- Кількість відходів становить 48-49 %.

КОРИСНО ЗНАТИ:

- Не згинайте і не стискайте рибу при розбиранні: з неї витікатиме сік.
- Слиз легко обчищається, якщо рибу ретельно протерти кухонною сіллю і промити.

ОСМИСЛЕННЯ НОВИХ ЗНАТЬ:

---

1. За якими показниками визначають свіжість риби?
2. Від чого залежить спосіб розбирання риби?
3. При обробці окуневих кухар наколов руки? Чому?
4. Чому видаляють темну плівку у риб?
5. Кухар випадково пошкодив жовчний міхур? Його дії?
6. Як проводять пластування риби?
7. Який спосіб обробки риби використовують для приготування котлетної маси?

ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ:

Підручник: Доцяк В.С. Українська кухня,
стор. 86-91: **складання технологічних схем:**

А) для нарізування на кругляки;

Б) розбирання риби на філе.